

Právo průmyslových vzorů

JUDr. Zuzana Vylegalová

Průmyslový vzor

- Průmyslový vzor je způsob právní ochrany designu výrobku. Podle vymezení zákona č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů, se jedná o vzhled výrobku nebo jeho části, zejména se jedná o linie, obrysy, barvy, tvar, strukturu, materiál nebo zdobení výrobku.

Úvod

- Průmyslový vzor je vhodný v případech, kdy nejde tak ani o technické řešení výrobku, ale o zejména o jeho design, který prodává. Obvykle se proto jedná o spotřební zboží, jako je oblečení, domácí elektronika, obaly a tvary potravin, ale také může jít o tvary automobilů, nábytku, nádobí, sportovního vybavení apod.
- Není důležité, zda vzhled výrobku má povahu estetickou či funkční. Výrobek je v této souvislosti definován jako průmyslově či řemeslně vyrobený předmět, včetně součástek určených k sestavení do jednoho složeného výrobku, obalů, úpravy, grafických symbolů a typografických znaků.

Úvod

- Zatím co vynálezy jsou doménou převážně velkých (a středních) podnikatelů, užité vzory zjednávají soutěžní výhody podnikatelům malým (a středním).
- Využívají vzhledových charakteristik výrobků pro stimulaci poptávky.
- Design slouží promoci prodeje u všech typů podnikání.
- Design může povzbudit prodej automobilu světového výrobce stejně jako dřevěné hračky drobného řemeslníka

Průmyslovým vzorem může být

.....

.....

Průmyslovým vzorem se rozumí

- Průmyslovým vzorem se rozumí vzhled výrobku nebo jeho části, spočívající zejména ve znacích linií, obrysů, barev, tvaru, struktury nebo materiálů výrobku samotného, nebo jeho zdobení. Jde o vizuálně vnímatelnou vlastnost či složku výrobku, nejde o technickou, konstrukční, funkční, materiálovou nebo jinou podstatu výrobku, byť by tato byla z reálného výrobku nebo jeho vyobrazení srozumitelná.
- Výrobkem je průmyslově nebo řemeslně vyrobený předmět, včetně součástek určených k sestavení do jednoho složeného výrobku, dále grafický symbol a typografický znak s výjimkou počítačových programů. Složeným výrobkem je výrobek, který se skládá z několika součástek, které mohou být vyměněny a které umožňují rozebrání a nové sestavení výrobku.

Avšak...

- Grafika sama o sobě, bez toho, že by byla aplikována na konkrétním nosiči (kterým musí být konkrétní prostorový nebo plošný výrobek), resp. agregována do jeho celkového vzhledu, není průmyslovým vzorem, protože nepředstavuje vzhled výrobku

Chráněn je design, bez ohledu na nosič...

Zákonné podmínky ochrany průmyslového vzoru

- 1. Novost
- 2. Individuální povaha

Průmyslový vzor lze podle uvedeného zákona chránit pouze v případě, že se jedná o nový vzor a má tzv. individuální povahu.

Novost

- Novost je ve smyslu zákona chápána jako absolutní světová novost designu. Jde o objektivní kritérium, pro jehož zjištění není rozhodné ustanovení o nezávislosti tvůrčí práce původce.
- Průmyslový vzor se považuje za nový, nebyl-li přede dnem vzniku práva přednosti zpřístupněn veřejnosti. To znamená, že proti novosti průmyslového vzoru lze úspěšně namítat každou skutečnost, která byla prokazatelně zpřístupněna veřejnosti před nabytím práva přednosti k předmětnému vzoru a je s ním shodná.

Zpřístupnění veřejnosti

Uvedení do prodeje

Vystavení

Inzerování

Individuální povaha

- Individuální povaha průmyslového vzoru je definována jako odlišný celkový dojem, který průmyslový vzor vyvolává u informovaného uživatele, v porovnání s celkovým dojmem průmyslového vzoru, který byl zpřístupněn veřejnosti přede dnem podání přihlášky nebo přede dnem vzniku práva přednosti. Určení vlastností fiktivní osoby informovaného uživatele má podle zákona význam nejen pro zjištění zvláštností průmyslového vzoru, ale i pro stanovení rozsahu ochrany vyplývající ze zápisu průmyslového vzoru do rejstříku

Zápis průmyslového vzoru

- Zapsat nelze průmyslový vzor, je-li v rozporu s veřejným pořádkem nebo dobrými mravy, nebo pokud existuje překážka tzv. staršího práva, tzn., pokud již byl u Úřadu shodný průmyslový vzor přihlášen dříve.
- O zápis průmyslového vzoru do rejstříku se žádá přihláškou průmyslového vzoru. Přihláška průmyslového vzoru musí obsahovat údaje o přihlašovatel, projev jeho vůle o zápis průmyslového vzoru do rejstříku a vyobrazení průmyslového vzoru, které dává jednoznačnou představu o vzhledu výrobku.

Ale...

- Estetická ani užitková hodnota nejsou kritériem hodnocení způsobilosti k ochraně zápisem do rejstříku

Přihláška

ÚŘAD PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ
Antonínova 2a, 102 00 Praha 6
Telefon: 220 383 911 Fax: 224 324 718
E-mail: upv@upv.cz [WWW.UPV.CZ](http://www.upv.cz)

PŘIHLÁŠKA PRŮMYSLOVÉHO VZORU
se žádostí o zápis průmyslového vzoru do rejstříku

Státní úřad
Podatelna úřadu
Spisová značka přihlášky
Podpis přihlašovatele
Vyplňuje
Rozhoduje

1. DRUH PŘIHLÁŠKY (přesvědčete se o správnosti výběru)

Přihláška národní ☐ nebo zahraniční ☐
Přihláška EPC/ČD/ČA, obsahující i průmyslový vzor ☐
nebo přihláška národní, nepřesvědčující o průmyslovém vzoru, která obsahuje ☐
Přihlášku národní EPC/ČD/ČA i průmyslový vzor ☐

2. NÁZEV PRŮMYSLOVÉHO VZORU

3. UMÍSTĚNÍ V MEZINÁRODNÍM TŘÍDĚNÍ

Výběr, ve kterém průmyslový vzor patří do třídy

Výběr, ve kterém průmyslový vzor patří do třídy

4. ZÁVĚR

- Přihláška může být podána jako jednoduchá, tzn., že zápis do rejstříku je požadován pro jeden průmyslový vzor, nebo jako hromadná, tj. že v přihlášce je požadován zápis dvou nebo více průmyslových vzorů. Průmyslové vzory obsažené v hromadné přihlášce musí patřit do jedné třídy mezinárodního třídění průmyslových vzorů

Rozsah a doba ochrany průmyslovým vzorem

- **Rozsah ochrany** je dán vyobrazením průmyslového vzoru tak, jak je zapsán v rejstříku s výjimkou znaků, které jsou předurčeny technickou funkcí průmyslového vzoru, nebo znaků, které musí být nutně reprodukovány v přesném tvaru a rozměrech, aby mohl výrobek, v němž je průmyslový vzor ztělesněn nebo na kterém je aplikován, být mechanicky spojen s jiným výrobkem nebo umístěn do jiného výrobku, kolem něj nebo proti němu tak, aby oba výrobky mohly plnit svou funkci
- **Ochrana** zapsaného průmyslového vzoru **trvá** 5 let od data podání přihlášky průmyslového vzoru. Vlastník průmyslového vzoru může tuto dobu ochrany opakovaně obnovit, a to vždy o 5 let, až na celkovou dobu 25 let od data podání přihlášky průmyslového vzoru.

Vlastník průmyslového vzoru

- Vlastník průmyslového vzoru je ze zákona oprávněn ke všem úkonům týkajícím se zapsaného průmyslového vzoru. K jeho právům patří zejména umožnit třetím osobám využívat řešení chráněné zápisem do rejstříku nebo na třetí osoby tato práva převést.
- Právo plynoucí ze zápisu průmyslového vzoru je právem výlučným.
- Vlastník zapsaného průmyslového vzoru může uplatnit své právo vůči každému shodnému nebo natolik podobnému vzoru, který u informovaného uživatele nevyvolává odlišný celkový dojem.

Zaměstnanecký průmyslový vzor

- Vytvořil-li původce průmyslový vzor ke splnění úkolu vyplývajícího z pracovního poměru, z členského nebo z jiného obdobného vztahu (dále jen "pracovní poměr"), přechází právo na průmyslový vzor na toho, kdo původci vytvoření průmyslového vzoru zadal, (dále jen "zadavatel"), není-li smlouvou stanoveno jinak.
- Právo na původcovství tím není dotčeno. Původce, který vytvořil průmyslový vzor, je povinen zadavatele o této skutečnosti neprodleně písemně vyrozumět a předat mu podklady potřebné k posouzení průmyslového vzoru.

Zaměstnacký průmyslový vzor

- Neuplatní-li zadavatel ve lhůtě 3 měsíců od vyrozumění o vytvoření průmyslového vzoru vůči původci právo na průmyslový vzor, přechází toto právo zpět na původce. Zadavatel i původce jsou v této lhůtě povinni zachovávat o průmyslovém vzoru vůči třetím osobám mlčenlivost.
- Zadavatel je povinen zachovávat mlčenlivost o průmyslovém vzoru ještě po dobu 1 měsíce ode dne, kdy na původce přešlo právo na průmyslový vzor.
- Původce, který vytvořil průmyslový vzor v pracovním poměru, na nějž zadavatel uplatnil nárok, má vůči zadavateli právo na přiměřenou odměnu.
- Při stanovení výše odměny se vychází z přínosu dosaženého užíváním průmyslového vzoru nebo jeho jiným uplatněním, přičemž se přihlíží k materiálnímu podílu zadavatele na vytvoření průmyslového vzoru a k rozsahu zadání původci.
- Dostane-li se již vyplacená odměna do zjevného nepoměru s přínosem dosaženým pozdějším užíváním nebo jiným uplatněním průmyslového vzoru, má původce právo na dodatečné vypořádání

Odnětí ochrany a přepis

- Úřad na návrh odejme vlastníku zapsaného průmyslového vzoru ochranu, jestliže z rozhodnutí soudu zjistí, že mu právo na průmyslový vzor nepříslušelo.
- Návrh na odnětí ochrany je oprávněna podat pouze osoba, které podle rozhodnutí soudu přísluší právo na průmyslový vzor, nebo její právní nástupce. Na návrh osoby, které přísluší právo na ochranu průmyslového vzoru, Úřad zapíše tuto osobu jako vlastníka průmyslového vzoru.
- Návrh na přepis vlastníka průmyslového vzoru je nutno doložit rozhodnutím soudu. Nebude-li však shora uvedený návrh na přepis vlastníka průmyslového vzoru podán, Úřad provede výmaz průmyslového vzoru z rejstříku z moci úřední.

Zánik práva ze zapsaného průmyslového vzoru

- uplyne doba ochrany,
- vlastník průmyslového vzoru se ho vzdá; v tomto případě právo zanikne dnem, kdy tato skutečnost byla vyznačena v rejstříku.

Váznou-li na průmyslovém vzoru práva třetích osob, Úřad zánik průmyslového vzoru vyznačí až poté, kdy obdrží od vlastníka průmyslového vzoru důkaz o tom, že tyto třetí osoby byly o tomto záměru vlastníka průmyslového vzoru informovány.

Výmaz průmyslového vzoru

Zapsaný průmyslový vzor Úřad vymaže z rejstříku:

- a) jestliže průmyslový vzor neodpovídá pojmu průmyslového vzoru
- b) pokud průmyslový vzor nesplňuje požadavky kladené na něj podle § 3 až 8 zákona č. 207/2000 Sb., (o ochraně průmyslových vzorů)
- c) pokud jeho vlastník nemá právo na průmyslový vzor podle § 12,
- d) je-li průmyslový vzor již přihlášen nebo chráněn s účinky v České republice jako starší průmyslový vzor, avšak byl zpřístupněn veřejnosti po dni vzniku práva přednosti napadeného průmyslového vzoru,
- e) je-li v průmyslovém vzoru použito rozlišovací označení, které před vznikem práva přednosti průmyslového vzoru poskytuje vlastníku označení právo takové užití zakázat,
- f) představuje-li průmyslový vzor neoprávněné užití díla chráněného podle autorského práva,
- g) představuje-li průmyslový vzor zneužití některého z prvků uvedených v článku 6ter Pařížské úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví nebo jiných symbolických znaků, vlajek, erbů, na které se nevztahuje článek 6ter Pařížské úmluvy, které však představují v příslušném členském státě zvláštní veřejný zájem

Řízení o zápis průmyslového vzoru

- Přihlašování a řízení o přihláškách průmyslových vzorů a práva a povinnosti, vyplývající z průmyslových vzorů zapsaných do rejstříku, jsou upraveny zákonem č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 71/1967 Sb., o správním řízení a zákonem o správních poplatcích vybíraných správními orgány České republiky, v platném znění.
- zápis průmyslového vzoru do rejstříku se žádá přihláškou průmyslového vzoru, nejlépe s použitím úředního formuláře. Přihláška průmyslového vzoru se podává poštou nebo osobně u Úřadu průmyslového vlastnictví.

Řízení o zápis průmyslového vzoru

- Aby přihláška průmyslového vzoru mohla být považována za podanou, musí obsahovat údaje o přihlašovatel, projev jeho vůle o zápis průmyslového vzoru do rejstříku a vyobrazení průmyslového vzoru, které dává jednoznačnou představu o vzhledu výrobku nebo jeho části, a to v kvalitě umožňující další reprodukci.
- Přihláška může být podána jako jednoduchá, tzn. že zápis do rejstříku průmyslových vzorů je požadován pro jeden průmyslový vzor nebo jako hromadná, tzn., že v přihlášce je žádáno o zápis dvou nebo více průmyslových vzorů s podmínkou, že všechny patří do jedné třídy mezinárodního třídění průmyslových vzorů.
- V přihlášce průmyslového vzoru musí být uvedeno, kdo je jeho původcem, popřípadě musí přihláška obsahovat písemné prohlášení přihlašovatele, že se původce vzdal práva být v přihlášce, a případně následně v rejstříku zapsaných průmyslových vzorů, uveden.

Řízení o zápis průmyslového vzoru

- Podáním přihlášky vzniká přihlašovatelovi právo přednosti. Právo přednosti, které vyplývá z mezinárodní smlouvy, musí přihlašovatel uplatnit do jednoho měsíce od podání přihlášky a na výzvu Úřadu v jím stanovené lhůtě toto právo prokázat, jinak k němu Úřad nepřihlíží.
- Úřad podrobí přihlášku průmyslového vzoru průzkumu, tj. prověří, zda předmět přihlášky splňuje podmínky požadované zákonem. V případě zápisné způsobilosti запиše Úřad průmyslový vzor do rejstříku průmyslových vzorů a vzor zveřejní. Přihlašovatel se stane jeho vlastníkem. Vlastníku zapsaného průmyslového vzoru vydá osvědčení o zápisu. Zápis oznámí ve Věstníku Úřadu.
- V případě, že přihlašovatel v přihlášce požádal o odklad zveřejnění zapsaného průmyslového vzoru nepřesahující 30 měsíců od data podání přihlášky nebo ode dne práva přednosti, Úřad průmyslový vzor zveřejní až po uplynutí požadované doby; spolu s oznámením zápisu ve Věstníku Úřad oznámí odložení zveřejnění průmyslového vzoru.
- Řízení o přihlášce průmyslového vzoru vede Úřad s přihlašovatelem, který si může stanovit zástupce.
- Konkrétní výši správních poplatků za úkony prováděné Úřadem stanoví Sazebník, který je přílohou zákona o správních poplatcích. Správní poplatky se platí při podání a poplatek za každý požadovaný úkon musí být uhrazen samostatně.